

Meghalt a román demokrácia az erdélyi reformátusok számára

Isten csendjében

Rendkívüli közgyűlést hívott össze az Erdélyi Református Egyházkerület elnöksége november 29-re, 11 órára a Kétágú templomba. Mint ismeretes, a ploiesti-i táblabíróság jogerősen elvette a Református Székely Mikó Kollégiumot az Egyházkerülettől, erre reagált az Egyházkerület elnöksége. Az ülést Markó Gábor ügyvezető főgondnok nyitotta meg. Beszédében elmondta, tiltakozni kell az alkotmány és a tulajdonjog megsértése ellen. "A tiltakozásunkat meg kell hallania az államfőnek, a kormányfőnek, a nagyvilágnak, hallatni kell hangunkat Strasbourgban, az Emberi Jogok Európai Bíróságán. Ha kell, békés emberi láncot is alkotunk az iskola körül." – mondta a főgondnok.

Az igei szolgálatot a Romániai Református Egyház Zsinatának elnöke dr. Pap Géza a Zsoltárok 46: 11-12. A Seregek Ura velünk van, ez számunkra a legnagyobb szükségben is egyetlen vigasztalásunk.

"Jöttünk, mert baj van. Jöttünk, mert bennünket arcu csaptak. A gond ott van, hogy mindig mi ültetjük a gyümölcsfákat és más szedi le a gyümölcsöt. Így volt ez a kommunizmus idején, és úgy néz ki, a hatalom ma is ezt gyakorolja. Most azért jöttünk egybe, hogy a "hogyan tovább" útját keressük." – mondta igehirdetésében Pap Géza. A zsinat elnöke szerint ez az útkeresés ugyanakkor csak az Isten csendjében végezhető. Az Isten csendessége sok mindent jelenthet, lehet például a felismerés csendje, amelyben a Mikó-ügyre is választ adhat. "Ebben a csendben döbbenünk rá arra, hogy a ploiesti-i bíróság az Istent lopta meg." – mondta Pap Géza.

A közgyűlésen a 123 szavazattal rendelkező tagból 91-en voltak jelen, az ülés határozatképes volt, állapította meg Markó Gábor főgondnok, majd átadta a szót Kató Béla püspöknek.

Kató Béla: Felajánlom a püspöki tisztségből való lemondásom

"Gyásznap ez a mai, hiszen négy nappal ezelőtt a ploiesti-i táblabíróság ítélete nyomán meghalt a román demokrácia, legalábbis számunkra, erdélyi magyar reformátusok számára." – kezdte beszédét Kató Béla. A püspök emlékeztetett arra, hogy a kommunizmusban a szászokat eladták, a magyarokat be akarták olvasztani a román közösségekbe, a legfontosabb intézmény az identitás megőrzésében pedig az egyház volt, "aki vallotta, hogy az anyanyelv Isteni ajándék, amelyet minden áron meg kell őrizni, s ha ezt valaki elfelejtene, akkor szembehelyezkedik a Teremtő akaratával."

A püspök szerint 89 után az egyház azért állt a demokratikus átalakítás mellé, mert azt remélték, hogy végre megszűnik az üldöztetés és azokat a javakat, amelyeket a református egyház a hitvallásai teljesítéséhez elengedhetetlenül szükségesnek tartott, végre visszakaphatják. "Soha nem tudtuk volna elképzelni, hogy 12 évvel a visszaszolgáltatás után egy koncepció bünyűgyi perrel azt is visszaveszik, ami már a birtokunkba került. Itt állunk ismét kifosztva és megalázva." Kató Béla szerint reménykedtek abban, hogy egy többségében keresztyén országban értik az ígét, de az is lehet, hogy túl naivak voltak, és nem számoltak a bűnnel, amely, mint ordító oroszán körben jár és szedi az áldozatait.

"Uraink a kívánság bűnébe estek. A X. parancsolat világosan fogalmaz: Ne kívánd a te felebarátod házáat. De tágabb értelemben az életerét. Ennek be nem tartása idézte elő a háborúkat, forradalmakat, a holokausztot, és minden társadalmi béktelenséget. De ezek a bűnök Isten igazságosságában mindig visszaszállnak az elkövetők fejére." Kató Béla szerint ezerféle pontban vérzik az igazságszolgáltatás döntése. Az egyház számára a legnagyobb fájdalom azonban mégis az, hogy a törvényt 500 éve betartó egyházat csalásért, hamisításért, mások vagyonának ellopásáért ítélték el.

"Az ilyen egyházat szerintem azonnal fel kell számolni, vezetőit börtönbüntetésre kell ítélni, mert félrevezettek egy

egész országot, világot. Úgy érzem, hogy személyemben is felelős vagyok azért, hogy ez megtörténhetett." – mondta a püspök, majd bejelentette, hogy felajánlja a közgyűlésnek a püspöki tisztségről való lemondását.

A hozzászólások rendjén mindenki arra kérte a püspököt, hogy ne mondjon le a tisztségéről, hiszen az egyháznak ilyen nehéz időkben vezetőre van szüksége. Szász Attila, a Görgeyi egyházmege esperese a Prédikátor könyvét idézve elmondta, hogy mindennek rendelt ideje van, és most nem érkezett el az idő a lemondásra, hanem az összefogásra, és a további küzdelemre. Papp Hunor, a Fegyelmi Bizottság elnöke mint régi Mikós diák és mint lelkipásztor egyaránt csatlakozott az előtte szóló javaslatához. Bibza Gábor a Kolozsvári, majd Bíró István a Küküllői Egyházmege esperese egybehangzóan arra kérték a püspököt, vállalja a további szolgálatot és a további küzdelemben maradjon nyájának vezetője, a Kerületi Közgyűlést pedig arra kérte, hogy ebben a tisztségben a püspököt erősítse meg. Tókes Zsolt az erdélyi református kollégiumok igazgatóinak nevében szintén maradásra szólította fel Kató Bélát.

Az Erdélyi Református Egyházkerület Közgyűlése egyhangúan nemet mondott a püspök lemondására. A püspök ezt követően megköszönte a közgyűlésnek, hogy megerősítették tisztségében. "Sokan feltehetik a kérdés, hogy miért volt erre szükség? Háborúra készülünk. A háborúban a tábornoknak tudnia kell, hogy milyen hadsereg áll mögötte!" – mondta Kató Béla, és bejelentette, hogy visszautasítja a román államnak a püspöknek nyújtott kongruáját. Hasonlóképpen cselekedett Kántor Csaba püspökhelyettes is.

Krisztus a jövő a Székely Mikó Kollégium számára is

Bölcskei Gusztáv, a Magyar Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke beszédében elmondta, püspöki szolgálata idején ez a második nagyon csúnya advent. Az első 2004 december 5-én volt, amikor valakik valahol ránk csaptak egy ajtót. "2004 adventjében úgy éreztük, a Generális Konvent elnöksége köteles azonnal idejönni, leülni az Erdélyi Református Egyházkerület és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület elnökségével odaállni az Isten színe elé, elcsendesedni, megkérdezni, hogy mi történt, mi ebben a mi részünk, és mi az, amit tehetünk. Én így vagyok itt most is. Köszönöm, hogy hívtatok, és köszönöm, hogy jöhettek."

Bölcskei Gusztáv szerint Isten csodálatos ajándéka, hogy átélhettük a Kárpát-medencében, hogy nem kell szólnunk, mert a konzoláció azt jelenti, hogy valakik bekapcsolódnak ebbe. "Ez a reménység szava. 2004-ben, amikor valakik valahol becsaptak egy ajtót, az hozzájárult ahhoz nagy mértékben, hogy mi, Kárpát-medencei magyar reformátusok összekapaszkodjunk, és azt mondjuk 2009. május 22-én, hogy Krisztus a jövő, együtt követjük őt." Bölskei Gusztáv elmondta, hogy a Generális Konvent közössége igyekszik megtenni a magáét, azzal, hogy hirdeti mindenütt, azok között, akik a nyugati világban annyira kényesek a jogállamiság betartásának normáira, hogy itt van egy alkalom, amikor megmutathatják ezt az érzékenységüket.

"Együtt hisszük, hogy Krisztus a jövő a Székely Mikó Kollégium számára és, és mi együtt követjük őt!" – mondta Bölskei.

Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke a 2012-ben elmondott beszédének módosított változatát mondta el. "Ebben az ítéletben természetellenes a jog, és haldoklik az erő." – mondta a püspök. Csúry figyelmeztetett, szent vagyona tette az állam a kezét. "Nem hagyja Isten, hogy a neki odaszentelt tulajdon kufárok és seftelők kezén szennyeződjön." A gasszággal szerzett ragomány átkot hoz, de az igazsággal szerzett adomány áldás lesz, mondta a püspök, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nevében kijelentette, hogy támogatják az Erdélyi Református Egyházkerület szent és igazságos küzdelmét, kiállnak az erdélyi testvéreik mellett.

A rendkívüli közgyűlés az alábbi követeléseket foglalta határozatba:

- Követeljük:**
- Egyházaink minden, a kommunizmusban és a jelenkorban elkobzott, államosított és újraállamosított ingatlanának azonnali visszaszolgáltatását;
  - Egyházaink törvényadta jogát, a felekezeti oktatás minden szintjére, érvényesíteni és betartani;
  - Egyforma bánásmódot minden romániai egyház számára
  - Hogy Románia tegyen eleget a nemzetközileg vállalt kötelezettségeinek a restitúciót illetően;
  - Hogy az Európai Unió illetékes szervei és a világ felelős államai hassanak oda, hogy Románia tartsa tiszteletben minden egyház és magánszemély tulajdonhoz való jogát és ne folytathassa szabadon és büntetlenül ezen alapvető jog megcsúfolását;
  - A Strassbourgi Bíróságnak a Római-Katolikus Egyház ügyében hozott döntését, amelyet a Hivatalos Közlöny 200/09.04.2013-ban közölt érvényesítse nemcsak a gyulafehérvári Batthyaneum ügyében, hanem a Református Székely Mikó Kollégium esetében is;

Antal Árpád: Románia nem jogállam

Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere szerint az elmúlt egy órában sokan drukoltak Bukarestben annak, hogy a Közgyűlés elfogadja a Püspök úr lemondását. "Köszönöm, hogy nem tették ezt meg, mert szükségünk van Püspök úrra. Azért vagyok itt, hogy elmondjam, hogy az erdélyi reformátusok számíthatnak Sepsiszentgyörgyre, Sepsiszentgyörgy, önkormányzatára, a sepsiszentgyörgyi emberekre. Antal Árpád elmondta, ő is a Székely Mikó Kollégiumban tanult, és azt tanították neki, hogy lopott holmit ne fogadjanak el. "Ézert nem szállt be Sepsiszentgyörgy önkormányzata ebbe a perbe, pedig fenyegettek, próbáltak minket is belerángatni ebbe. Azt mondtuk, hogy nem veszünk részt, nem kérhetünk valamit, amiről pontosan tudjuk, hogy nem minket illet meg, amiről pontosan tudjuk, hogy nem a miénk." – mondta a polgármester.

"Románia nem jogállam. Ebben az országban az igazságszolgáltatás nem igazságot szolgáltat, hanem kiszolgál egy olyan rendszert, amelynek célja, hogy minket, erdélyi magyarokat legyengítsenek, leszegényítsenek. Ki kell mondani, bármi is ennek a következménye, hogy az erdélyi magyarok, reformátusok, unitáriusok, evangélikusok, római katolikusok újra kell értékeljék a viszonyulásukat a román államhoz." – mondta Antal Árpád. A polgármester szerint 25 évvel a forradalom után az állam kifoszt, megaláz és másodrangú állampolgárokként kezeli a magyarokat. Magyarország is újra kel értékelje a román-magyar államközi szerződést. Nem lehet, hogy Magyarország ebben a háborúban, amire készül az erdélyi magyarság, támogassa a román államot. Közel 100 év alatt ez a román adminisztráció sokkal több problémát okozott, mint ahányat megoldott. A polgármester szerint újra kell értékelni a viszonyulásunkat a román állammal.

Veres Emőd ügyvéd a a Mikó ügyben lehetséges jogi lépésekről tájékoztatott. "A jog sokszor cinikus, de van olyan, hogy valami igazságtalan, de mégis jogszerű. Az nem az az eset. Ez a határozat nem csak igazságtalan, hanem jogszerűtlen." – mondta Veres Emőd, aki a hogyan tovább kérdéskörrel beszélt a továbbiakban. A jog eszközei, ha korlátozottan is, mégis rendelkezésre állnak. Az ügyvéd szerint ebben a helyzetben egy 6 tagú ügyvédi szakbizottság felállítása javasolt, és ez a bizottság kell a további lépéseket meghatározza.

Ezt követően Kántor Csaba püspökhelyettes felolvasta azt a dokumentumot, amelyet a közgyűlés állásfoglalásként egyhangúan elfogadott.

Kató Béla püspök a közgyűlés végén arról beszélt, hogy kezdődik az a küzdelem, amire mindannyian felhívást kaptunk, és figyelmeztetett a Mikó ügyben született döntés veszélyeire is. "Hiszem, hogy Isten csak próbára tett bennünket, a mi erőnk szerette volna látni, és végső soron a győzelmet is meg fogja adni." – mondta a püspök. A közgyűlés a Himnusz elénekülésével ért véget.

Fotó és szöveg: Kiss Gábor, Juhász Ábel
Forrás: reformatus.ro

